

מדוע יש נסיונות

ילד/ילדה: ביום חמישי הקרוב נחג את חג הגאולה של הרבי הקודם נשמתו-עדין.

הרבי הקודם נאסר בט"ו בסיון תרפ"ז (לפני 86 שנים) והובל באישון לילה לבית-הסהר הרוסי, שפולרקי. 19 ימים שהה הרבי בכלא, כאשר גזר הדין הראשון שהטל עליו היה - מות (רחמנא לצלון). לאחר מכן, בעקבות לחץ בין-לאומי גדול, החלף בחסדי שמים גזר הדין ל-10 שנות מאסר. בשלב הבא הפחת הענש לשלוש שנות גלות בעיר קוסטרומה.

ואז, רגע לפני שעלה לרכבת שתסיע אותו למקום גלותו (ראו גם בספור שבגליון זה), פנה הרבי הקודם אל המוני החסידים שבאו להפרד מעליו ואמר להם:

"ידעו כל העמים שעל פני האדמה, כי רק הגופים נמסרו לגלות ולשעבוד מלכיות, אבל נשמותינו לא הלכו לגלות ולא נמסרו לשעבוד מלכיות! בכל מה שנוגע לתורת ישראל, למצוותיה ולמנהגיה, אין שום כוח המסגל לכפות עלינו את דעתו ולשעבד אותנו!"

אבא/אמא: אין ספק, כי דרוש היה אמץ-לב אדיר כדי לומר מלים אלה בנוכחותם של השוטרים הרבים ששרצו באותה שעה בתחנת-הרכבת, מקשיבים לכל מלה ומלה היוצאת מפיו של הרבי.

אבל נניח לרגע קט לאמץ-הלב של הרבי, ונדון בעצם הדברים שהוא אמר:

הלוא הרבי בעצמו יצא זה-עתה מבית-הסהר, שם הוא

לחייל בית דוד הת' שלמה חיים שיחי' לוקשינסקי
 לרגל יום הבר מצוה

שתגדל חסיד יר"ש ולמדן לנח"ד הרבי,הורין,ומורין
 נדפס ע"י ולזכות הוריו משה ורבקה שיחיו לוקשינסקי
 שיזכו לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך בריאות נחת והרחבה

© creative בית

א, מי פיעם, דא פיעם, דא מי גולאייעם.
 און מיר טרינקן יין אזוי ווי מים
 און מיר זאגן אלע צוזאמען לחיים
 ואתה תשמע מן השמים!

סטאו יא פיטו או סובאטו, או סובאטו. פרפאוו יא, יא
 פרפאוו, סואיו ראפאטו. טרעפא טרעפא זנאטי יאק גוליאטי,

טרעפא טרעפא זנאטי יאק ברעכאטי.

אוי! חשבון צדק אטדאוואטי,

פרעד פאנאם, חזאיאנאם, אטוועטשאטי.

א, מי פיעם, דא פיעם, דא מי גולאייעם.

און מיר טרינקן יין אזוי ווי מים

און מיר זאגן אלע צוזאמען לחיים

ואתה תשמע מן השמים!

תרגום

עמדתי לשמות ביום ששי (שבת),

ובשתייה הפסדתי

את עגלתי (עבודתי);

יש צרך לדעת כיצד לבלות,

ויש צרך לדעת כיצד לשוחח;

אוי! חשבון צדק [עלינו] לתת

בפני האדון, בעל הבית, [עלינו] להצטדק.

אנו שותים, ועוד שותים, ומבלים.

אנו שותים יין כמו מים,

כלנו יחד אומרים 'לחיים',

ואתה תשמע מן השמים

נגון וואס זאל מען זארגען

מלות השיר: וואס זאל מען זארגען, וואס וועט זיין מארגען, אז דער שיינקער וויל אויף בארגען, עס וועט דאך זיין, בראנפען אדער ויין, נעמען מיר א קעלעשיק אריין. "הרנינו גוים עמו, כי דם עבדיו יקום, ונקם ישיב לצריו, וכפר אדמתו עמו" (דברים לב, מג).

תרגום מאידיש: למה לנו לדאג, מה יהיה מחר; הרי המוכר יתן לנו בהקפה, (ודאי) יהיה יין-שרף או יין, ואותו אנו לוקחים פנימה (=נשתה)

לדרכו, דרך שאת סופה מי ידע.

דממה מחלטת עמדה בתחנת הרכבת, ששרצה באותה שעה חילים, שוטרים ואנשי בולשת. הרבי הרי"צ סקר שוב את קהל האלפים שהמתין למוצא פיו. בראשו הדהדו מלות אביו באספת הרבנים והוא חזר עליהן בלשונו שלו: "ידעו כל העמים שעל פני האדמה, כי רק הגופים נמסרו לגלות ולשעבוד מלכיות, אבל נשמותינו לא הלכו לגלות ולא נמסרו לשעבוד מלכיות!... בכל מה שנוגע לתורת ישראל, למצוותיה ולמנהגיה, אין שום כוח המסגל לכפות עלינו את דעתו ולשעבד אותנו!"

במלים אלה נפרד הרבי מעל צאן-מרעיתו. כעבר רגעים אחרים נשמעה צפירת הרכבת שלקחה את הרבי לקוסטרומה, שם אמור היה לשאת ענש גלות של שלוש שנים.

ואולם בחסדי ה' הועיל הלחץ הבין-לאומי הכבד שהפעל על שלטונות רוסייה, וכעבר תשעה ימים בלבד, ביום שלישי, י"ב בתמוז, נתבשר הרבי הרי"צ ונתבשרו כל חסידיו על בטול ענש הגלות ועל שחרורו המלא.

קבלת תעודת-השחרור והשחרור בפעל ארעו רק למחרת היום.

וימאז אנו חוגגים (פי"ב ובי"ג בתמוז) את חג הגאולה.

נגון "סטאוו יא פיטו"

מלות הנגון

סטאוו יא פיטו או פיאטניצו, או פיאטניצו

פרפאוו יא, יא פרפאוו

סואיו טעליצו

טרעפא טרעפא זנאטי יאק גוליאטי,

טרעפא טרעפא זנאטי יאק ברעכאטי.

אוי! חשבון צדק אטדאוואטי,

פרעד פאנאם, חזאיאנאם, אטוועטשאטי.

נחקר וענה קשות על-ידי החוקרים והסוהרים. יותר מזה - בעוד רגעים מספר עתיד הרבי לעלות על רכבת שתסיע אותו לשלוש שנות גלות במקום נדח בו הוא יאלץ לחיות חיי בדידות, הרחק מסביבה יהודית ומכל החסידים. איך אם-כן הוא אומר ש"אין שום כוח המסגל לכפות עלינו את דעתו ולשעבד אותנו"?

ילד/ילדה: כדי לענות על השאלה הזאת, עלינו להקדים ולשאול שאלה נוספת:

ידוע שפיציאת-מצרים נהפכו בני-ישראל לבני חורין. ומאז, אמות העולם אינן יכולות יותר לשעבד אותנו ולנהג בנו כבעבדים. העבדות היחידה שלנו היא כלפי הקדוש-ברוך-הוא, האומר לנו בתורה - "כי עבדי הם אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים, לא ימכרו ממכרת עבד". כלומר, אנחנו עבדים של הקדוש-ברוך-הוא בלבד ולא של אף אחד אחר!

והשאלה היא, איך בכל-זאת ארע (פעמים רבות בהיסטוריה של העם היהודי) שהיהודים נשלטו על-ידי אמות העולם ואפלו נרדפו על-ידין?

אבא/אמא: התשובה על כך היא, שמכיון שכל דבר המתרחש בעולם הוא תחת שליטתו המלאה של הקדוש-ברוך-הוא, מובן שגם ההצקות והרדיפות של אמות העולם נשלטות ומכוונות על-ידי ה'. כלומר, ה' רוצה שברגע מסוים הגויים יצרו את צעדיהם של היהודים ויקשו עליהם לחיות את חייהם.

מדוע ה' מענין בכך ואיזו תועלת הוא מפיק ממצב שכזה? ההסבר הוא, שהקדוש-ברוך-הוא מענין להעמיד אותנו בנסיון ובמבחן. הוא רוצה שנוכיח לו כי על-אף הקשיים והרדיפות, אנחנו דבקים בו בכל לבנו ומוכנים למסור את נפשנו למענו.

ילד/ילדה: המלה 'נסיון' מכילה את האותיות 'נס'. נס הוא כנוי לדגל שמניפים לגבה. כאשר יהודי מבין שהקדוש-ברוך-הוא הוא זה שהציב לפניו את הנסיון, ומההכנה הזאת הוא שואב כוח לעמד בנסיון - הוא זוכה להתעלות למדרגה גבוהה. הנסיון (כמו הנס = הדגל) מרים אותו

✂ ----- ✂

גליון 272 חוקת

שם התלמיד/ה: _____ **משפחה:** _____

כיתה: _____ **חתימת הורים:** _____

לגבה!

במלים אחרות: המבט הנכון על נסיון צריך להיות כמו על 'מחזה תענוגים', כעל משהו דמיוני. זה רק נדמה לנו שיש כאן קשי, אך ברגע שבו נתעלם מהנסיון ונעשה את מה שנדרש מאתנו, נגלה ששום דבר אמתי לא באמת יכול להפריע לנו לקיים את רצון ה'...

אבא/אמא: וזה בדיוק מה שקרה עם הרבי הקודם: השוטרים עצרו אותו באישון לילה ואימו עליו ועל בני ביתו, אבל הוא בטח בה' ולא נשבר. וכך אט-אט האיום עליו פחת והלך. מענש מות הוא פחת לעשר שנות מאסר, לאחר מכן לשלוש שנות גלות. עד כי - בי"ב בתמוז, כשבוע וחצי לאחר הגיעו לקוסטרומה - התבשר הרבי כי הוא חפשי ומשחרר.

התנהגותו של הרבי הקודם תוך כדי מאסרו וגם בתחנת-הרכבת, והסוף הטוב של הפרשה, התבררו בדיעבד כהוכחה הטובה ביותר לכך, ש"רק הגופים נמסרו לגלות ולשעבוד מלכיות, אבל נשמותינו לא הלכו לגלות ולא נמסרו לשעבוד מלכיות!". וכן, ש"בכל מה שנוגע לתורת ישראל, למצוותיה ולמנהגיה, אין שום כוח המסגל לכפות עלינו את דעתו ולשעבד אותנו!".

(על-פי התוועדות תשמ"ה, חלק ד', עמ' 2440 והלאה)

ילד/ילדה: כשהרבי הקודם שחרר ממאסרו (בגלל שהפיץ יהדות), הוא פרסם מכתב ובו הוא כתב, כי לא מדבר בגאולה פרטית שלו בלבד, אלא בגאולה של כל מחבבי (=אוהבי) התורה הקדושה, גאולה של כל שומרי המצוות, ובעצם של כל היהודים כלם. והוא הציע לקבע את י"ב בתמוז ליום של התועדות ושל התחזקות בעניני תורה ויהדות.

אבא/אמא: כאשר פוגעים בנשיא הדור, פוגעים ביהדות כלה. ולכן, כאשר הרבי הקודם שחרר ממאסרו, זה היה סימן משמים שהצד של היהדות הוא זה שנצח במאבק. וכשהיהדות מנצחת, זהו נצחון של כל עם-ישראל. לכן זהו

יום חג לעם היהודי כלו.

ילד/ילדה: גם השנה בי"ב בתמוז עלינו 'לצאת ממאסר לגאולה'. מה הפרוש?

כאשר אנחנו מתנהגים לא כראוי, הנפש האלקית שלנו מרגישה ב'בית סהר'. היא חשה 'כלואה' בתוך מצב שבו לא מתאפשר לה לעסוק בתורה ובמצוות. עלינו 'לגאל' אותה מהמצב הזה, כך שהיא תהיה משחררת לעשות את מה שהיא באמת רוצה - להיות דבקה בה'!

(על-פי 'התוועדות' תשמ"ח, חלק ג', עמ' 558 והלאה)

הגוף והנשמה

פעמים המתק ענשו של כבוד-קדשת אדמו"ר הקודם, רבי יוסף-יצחק שניאורסון, נשמתו-עדן, במהלך שהותו בכלא הנורא שפולרקי בפטרבורג.

בפעם הראשונה נמחקה מתיקו השורה הקצרה והמצמררת, בת שתי המלים - "מות ביריה". במקומה נכתב: "עשר שנות גלות באיי סולובקי". בפעם השנייה נמחקה גם השורה הזו ותחתיה נרשם: "שלוש שנות גלות בקוסטרומה".

וכך, ביום ראשון, ג' בתמוז תרפ"ז, לאחר תשעה-עשר ימי מאסר, שכללו ענויים קשים, רגעי חרדה ונסיונות לשבר את רוחו ולהשפילו, נצב הרבי הרי"צ על רציף הרכבת בדרכו לגלותו בקוסטרומה.

אלפי חסידים, שידעו יפה מה עבר על הרבי בין כתלי הכלא, גדשו את כל שטח התחנה ומלאוהו עד אפס מקום. על-אף הסכנה הרבה הכרוכה בכך, באו לשם כדי להפרד מהרבי האהוב והמיסר, לשלח לעברו מבטי נחם ואהבה ולשאב עידוד וכח מראית פניו הקדושות.

אפשר היה לחשב כי לאחר כל מה שעבר עליו, יראה הרבי שבור ורצוף. אך לא. דמותו של הרבי על הרציף נראתה גבוהה ותמירה מתמיד. זקנו המרשים ומצנפתו רחבת השוליים שוו לו באותה שעה מראה רב-הוד.

בעינים מלאות בטחון, שניצוץ של רכות בהן, סקר את ההמון. הרבי תר אחר מלות הפרדה שיאמר לחסידיו בטורם יצא